

ALFÖLD

POLITIKAI NAPILAP

X. évfolyam 98. szám

Kedd

Debrecen, 1940 április 30

Erősödő ellenállást, fokozódó német légitévékenységet és további előrenyomulást jelent Norvégiából a német véderőfőparancsnokság

Dombas vidékén készülnek ellenállásra az angolok — Ujból több angol hajót süllyesztettek el a német repülőök

Felszólították az amerikai állampolgárokat, hogy hagyják el Romániát

Berlin április 29. A véderőfőparancsnokság jelentése szerint a repülőktől támogatva, akik a földön folyó harcokba beavatkoznak és az ellenség hátsó összeköttetéseit megszakítják, Norvégiában tervszerűen folynak a hadműveletek. Az ország belsejében a read és nyugalom helyreállítása folytatódik. Stavanger vidékén a németek sok foglyot ejtettek és nagyszámu fegyvert zsákmányoltak. Ujabb hat további űteget foglaltak le, összesen huszonnégy ágyuval. Egy dinamitgyárat megszálltak. Az angolok vasárnap éjszaka folytatták a tüzelést Narvik ellen. A légihaderő Harstadnál és Andalsnesnél támadta a partra szálló angol csapatokat. Narvik előtt

egy nagyméretű bomba eltalált egy angol cirkálót, ugyanígy Andalsnes előtt is, Sulyos bombatalálatot szenvedett tizenegy csapatszállító és utánpótló hajó, amelyeknek tonnatartalma összesen 50.000 tonna. Ezeknek a hajóknak egyrésze megsemmisült. Leszaskopnál repülőtmadással elpusztították a németek a földön álló három elléséges repülőgépet, két német repülőgép eltűnt.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a Dombastól délre és keletre elterülő vidéken a német repülőök bombákkal és gépfegyvertűzzel támadtak meg menetelő hadoszlopokat. Sok támadást iutéztek a német légihaderők a vasutak ellen.

—o—

érkeznek, amelyeket azután az elképzelhető legnagyobb gyorsasággal észak felé indítanak el.

Megbízható forrásból származó értesülés szerint a Dombas és Stören között vezet vasutvonal mentén fekvő Hjerkind, ahol a német csapatok a hegyek felé haladnak,

erős norvég—angol csapatok tartják megszállva és Störenben is erős csapatok vannak. A szövetséges csapatok laza felállításban várják a németeket, amelyek itt csak gyenge alakulatokat és felderítő osztagokat küldtek előre. (MTI.)

Erősödik az ellenállás

Berlin, április 29.

A Német Távirati Iroda harcéri jelentése többek között ezeket mondja:

Norvégia különböző pontjain is harcok folynak. Az utóbbi hetek kudarcai után az ellenséges csapa

tok észrevehetően parancsot kaptak az ellenállás erősítésére. A nehéz terepen az ellenfél egyes helyeken valóban makacs ellenállást fejt ki, a német csapatokat azonban nem tudja megakadályozni az előrenyomulásukban.

Az amerikai állampolgárok elhagyják Romániát

Róma, április 29.

Az olasz lapok közlik azt a bukkaresti jelentést, amely szerint az ottani amerikai követség felszólította az amerikai állampolgárokat,

hogy a helyzetre való tekintettel lehetőleg hagyják el a Románia területét. (MTI.)

A Vatikán hivatalos lapja a svéd vasércről

Az Osservatore Romano, köztudomásúlag a Szentzsék hivatalos lapja, hangsúlyozza annak nagy jelentőségét, hogy a szövetségesek kereskedelmi tengerészete immár a norvég tengeri kereskedelmi flotta 4 millió tonna űrtartalmával is kibővül. A lap annak a közvéleménynek ad kifejezést, hogy Anglia és Franciaország ezáltal teljesen pótolták az elszennvedett veszteségeket.

Az Osservatore Romano kitér

arra is, hogy Narvik blokád alá helyezése és a kiruna—narviki vasutvonal szétrombolása — ezen a vasutvonalon szállítják Svédországból a narviki kikötőbe — Németországnak eddig 10 millió tonna vasércbe került.

Ez a jelenlegi ellenséges országoknak békeidőkben való vasérc kivitelével egybeszámítva, összesen 19 millió tonna kiesést jelent a birodalom számára.

—o—

Olasz-angol gazdasági tárgyalások?

London, április 29.

A Reuter-iroda diplomáciai levelezője szerint lehetséges, hogy Halifax és Bastianini londoni olasz nagykövet pénteki tárgyalásainak folyamánaként — rövidesen angol gazdasági bizottság utazik Rómába.

Ugy tudják, hogy Halifax közölte Bastianinival: az angol kormány készségesen megtesz min-

den tőle telhető, hogy eleget legyen bármilyen ésszerű kívánságnak, amelyet az olasz kormány tudomására hoz.

Amikor Bastianini Halifax meghívására felkereste az angol külügyminisztert, első sorban a két ország közötti gazdasági tárgyalások ujravétele került szóba, amelyeknek célja a kölcsönös kereskedelmi forgalom fokozása lenné,

Hol vonulnak fel az angol csapatok?

London, április 29.

A Reuter Irodának a Trondhjemtől északra állomásozó csapatokhoz kiküldött különtudósítója jelenti:

A szövetségesek hadigépezete tervszerűen és hatásosan működik a Trondhjemtől északra húzódó arvonalon. A Namsosnál partraszállt többezerfőnyi angol és francia csapatok csendben felvonultak a Steinkjer körüli állásokba. Hivatalosan jelentik, hogy a szövetségesek kénytelenek voltak a múlt héten Steinkjert magát feladni, mert a várost a német gyújtóbombák teljesen elpusztították.

Most a várostól északra állanak erős angol-francia-norvég egységek. A Steinkjertől Namsosba vezető utvonalon heves felderítő tevékenység folyt az elmúlt napokban. Megfigyelték, hogy német-sic csapatok is felvonultak.

Magát Nasost teljesen elpusztították a légitámadások. A virágzó kikötővárosból nem maradt más, mint üszkös romhalmoz. A támadás alkalmával — egy tiszt elbeszélése szerint — percnként 70 bomba hullott a városra, Minthogy a polgári lakosságot idejében elszállították, az áldozatok száma aránylag csekély. (MTI)

Erős német erősítések menetelnek Északnorvégia felé

Stockholm, április 29.

A norvégiai svéd lap tudósítók a svéd—norvég határról jelentik, hogy az angol csapatok mindent elkövetnek, hogy az ellenfél Dombas felé történő előnyomulását feltartóztassák. A német repülőgépek továbbra is szünet nélkül bombázzák Namsost, Romsdalt, Dombast és a városok között levő valamennyi összekötő utat. Azt hiszik, hogy a franciák és az angolok

Dombas vidékén készülnek ellenállásra, ahol két heglánra támaszkodó állásuk van. A Gubransedal és Osterdal völgyében jelentékeny német erők tovább haladnak előre. Nyilvánvaló, hogy a németek a Dombas—Trondhjem vasut elvágására készülnek. Dombas vidékén a német nehéztüzérség működésbe lépett és a repülőökkel dolgozik együtt. Dél-Norvégiában további német erősítések

Amsterdam: Juliana trónörökös nő, mint a Vöröskereszt-bizottság elnöknője Holland India számára rádióbeszédet fog mondani.

Szófia: Popoff külügyminiszter a sajtóképviselők előtt kijelentette hogy Bulgária nem óhajt belekeveredni semmiféle bonyodalomba és hogy szomszédaihoz való viszonyában a balkáni államok őszintén átértett közös érdekei vezérlik.

London: London polgármestere kilenc millió font sterling hozzájárulást kért a kormánytól az angol főváros légoltalmi költségeihez.

New York: A Carnegie Intézet közgazdasági bizottsága nemzetközi gazdasági együttműködés tervét készíti elő a háború utáni időre s a tervet a jövő békeszerződés megkötésére kiküldött megbízottak elé fogja majd terjeszteni.

Tokió: Azzal kapcsolatban, hogy Francis Sayre, az Egyesült Államok főbiztosa a Fülöp szigeteken elhalasztotta tokiói látogatását. Grew amerikai nagykövet és Arita külügyminiszter közt találkozás volt. A Domei Iroda szerint eszmecserét folytattak a két állam közti kapcsolatokról. (MTI.)

Moszkva: A szovjet legfőbb tanácsának vezetősége elhatározta a cellulóze és papir-ipari népbiztoság felállítását és ennek hatasterébe utalta a cellulóze és papir-ipari vállalatokat, amelyeket ezelőtt az erdőipari népbiztoság alá tartoztak.

Tokió: Japán jelentések szerint a Hupeh, Hunan és Kiangsi környéki hadműveletek kedvezően folynak. A japán csapatok heves harc után bevonultak a falakkal övezett Csungjang városba, mely fontos hadászati pont felelton Vu hu és Kiukiang között.

Washington: A négerek nemzeti értekezletének évi közgyűlésén Davis titkár végzetesnek mondzta az Egyesült Államok külpolitikáját. (MTI.)

VIG-MOZI
Debrecenben először
 A legremekebb és legkacagtatóbb film-vigjáték:
A nőtlen férj
 Főszereplők:
 MAGDA SCHNEIDER,
 Albert Matterstock.
 A LEGUJABB VILÁGHIRADÓ
 Előadások kezdete: 5, 7, 9 óra.

Egyházmegyei bizottsági, bírósági és tanácsülés

A debreceni református egyházmegye tanácsa tegnap dr. Szász Imre esperes és dr. Szentpéteri Kun Béla főgondnok elnöklésével ülést tartott az egyház tanástermében. Az egyházmegyei tanács adminisztrációs jellegű egyházi ügyeket tárgyal. Délután az egyházmegyei bíróság ülésezett, míg ma kedden délelőtt a gazdasági bizottsági ülésre került sor. Az ülés 12 órakor ért véget.

Hubay-hangverseny lesz csütörtökön a Zeneiskolában

Május 2-án, csütörtökön este 8 órakor a városi zeneiskola akadémiai növendékeivel Hubay hangversenyt rendez, az elhunyt nagymester műveiből. A műsor első részében az intézet legkiválóbb hegedős növendékei szerepelnek, a második részben pedig előadásra kerül a „Cremonai hegedős” c. opera első felvonása teljes színpadi beállításban. Az operát Nádor Jenő színművész, a Csokonai Színház főrendezője rendezi. A hangversenyen jelen lesz öv. dr. Hubay Jenőné Cebrían Róza grófnő és fia Hubay Cebrían Tibor. A gyönyörű műsor érdekessége hangversenyre jegyek ingyenesen kaphatók a Zeneiskola titkári hivatalában naponta délelőtt 9-1-ig, a Vár utca 1 szám alatt. Telefon: 23-96.

Rendőrségi felügyeleti körzet nyolc vidéki városban

A belügyminiszter 97.630/1940 B. M. sz. rendeletével a vidéki főkapitány ellenőrzési teendőinek a megkönnyítésére felügyeleti körzetet állított fel. A felügyeleti körzetek vezetését a körzet székhelyén működő rendőrkapitányság vezetője látja el és felügyeleti szempontból közvetlenül a vidéki főkapitánynak van alárendelve. A körzetek vezetőinek címe „A m. kir. rendőrség x... felügyeleti körzetének szemlélője”. A szemlélők csak a hivatali előjáró jogát gyakorolják a körzetükbe tartozó rendőrkapitányságok felett. A rendelet szerint a következő helyeken állítják fel a felügyeleti körzeteket: Pestvidéken Budapest székhellyel, Székesfehérváron, Szombathelyen, Pécsen, Szegeden, Debrecenben, Miskolcon és Kassán.

Lovának gyógyszerével megmérgezte magát

Szereczky Sándor volt orosz hadifogoly, aki még a világháború alatt a baranyai Gilvánfa községbe került és ott családot alapított hozzátartozói távollétében, beteg lovának irt gyógyszerrel megmérgezte magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

A kormányzó szerencsekívánata Pál júgoszláv régensnek

Bakách Besseney György báró belgrádi magyar követ kihallgatáson jelent meg Pál júgoszláv régenshercegnél. A magyar követ a kihallgatáson a kormányzó szerencsekívánatait tolmácsolta a régenshercegnak a születésnapja alkalmából s átnyújtotta a Magyar Erdemrend Szent Koronával ékesített nagykereszt-

Most jelent meg
 dr. DULIN ELEK miniszteri tanácsosnak, a m. kir. miniszterelnöki sajtóosztály helyettes vezetőjének h é z a g p ó t l ó k ö n y v e:
A Hatályos Magyar Sajtójog
 A P A : című nagyszabású munka a megfelelő magyarázatokkal a Sajtókamara kiadásában. — Ez a mű nemcsak a sajtót és a jogásztársadalmat érdekli, hanem azokat a vállalatokat és intézményeket is, amelyeknek bármilyen kapcsolatuk van a sajtóhoz.
5 PÉNGŐ

jét a láncsal. Valamennyi zágrábris laibachi lap rendkívül meleg-hangu cikket közöl Pál kormányzóherceg 47. születésnapja alkalmából.

A zágrábi Novosti szerint az eddig elért haladás Pál herceg bőles politikai vezetésének következménye. (MTI.)

Hirdetmény

Felhívja a városi adóhivatal az érdekelt munkaadókat, hogy a gazdaságukban, gazdasági gépek mellett, a gazdasághoz tartozó ipari melléküzemben foglalkoztatott mezőgazdasági cselédeiket, gépmunkásaikat, időnymunkásokat (u. n. som más munkásokat, gazdasági nyári cselédeket) nemre és korra való tekintet nélkül az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél az 1900: XVI. t. c. 8 §-a alapján kötelező balesetbiztosítás, a cselédváltogatást átírás végett a cselédkönyv, illetve munkaszerződés bemutatása mellett a munkavállaló szolgáltatba lépésétől számított 15 nap alatt jelentsék be a hozzájárulási díj azonnali befizetése mellett.

Gazdasági cselédnek tekintendők nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, akik gazdasági munka végzésére szerződtek legalább egy hónapra vagy egy hónapot meghaladó időre, személyes és folytonos szolgálat teljesítésére.

A gépmunkásokat a géptulajdonos köteles biztosítani meg akkor is, ha másnak a gazdaságában végeztek munkát és a gépmunkásokat a munkavállaltató gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próbacséplés idejére is kötelező. Biztosítás kötelezettsége alá tartozik a munkabér nélküli dolgozó társcepléltető, a segítő családtag is. A gépmunkások biztosítása általányszerződés kötésével is eszközölhető.

Az a munkaadó és géptulajdonos, aki a balesetbiztosítási és díjfizetési kötelezettségét elmulasztja, ugy a gazdaságában, üzemében történő baleset esetén az 1902: XIV. t. c. 24. §. illetve az 1912: VIII. t. c. 5 és 12 § ai alapján kártérítési felelősséggel tartozik, mulasztása a kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga után. A hátralékos díj közadók módjára fog behajtajni.

HIRDESSEN LAPUNKBAN!

METEOR
 Szerdán:
 Csak 16 éven felüliek részére!
 Francia film a:
Ködös utak
 Jean Gabin, Michele Morgan és Michel Simon főszereplésével.
 Ezenkívül:
Fényes kísérőműsor!
 Előadások kezdete: 5, 7, 9 órakor

Vármegyei közgyűlés

Hajdu megye rendes tavaszi közgyűlése május 15-én lesz. A közgyűlést megelőző napon, május 14-én előkészítő kisgyűlést tartanak, s ekkor lesz a közigazgatási bizottsági ülés is. A közgyűlésen több fontos ügyet tárgyalnak. A tárgysorozatot a hét végén bocsátják ki.

„Anyák napja” a Dóczyban

A református tanítónőképzdintézet gyakorló iskolája az új Dóczy intézet tornatermében „Anyák napját” rendez május 1-én délután 5 órakor. Erre szeretettel meghívja a szülőket és érdeklődőket az igazgatóság.

Előadás Méliusz Juhász Péterről

Méliusz Juhász Péter reformátortól tart előadást dr. Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor május 1-én szerdán este 6 órakor a gyülekezeti teremben, Kassa ut 12. Mindenként szívesen látunk. Az előadás nyomtatásban is kapható 20 fillérért.

A köntösgáti legeltetés

A köntösgáti déli legelőn a legeltetési időny május hó 1-én kezdődik és folyó évi október hó 31-ig tart.

A hajtócédulák kiadása a legelőbér egyidejű befizetése ellenében a városi számvétség város-háza I. em. 10. számú szobájában április 30-án kezdődik. Április 30, május 1-én és 3-án, bárki csak egy fejős tehén után válthat hajtócédulát. Amennyiben a legelőre megállapított létszám be nem telik, május 4-től kezdve a második, illetőleg több tehén után is válthat bárki hajtócédulát.

A legelőbér fejőtehenenként 40 pengő, melyben a pásztorbér, kutbér, valamint a bikadíj is benne foglaltatik.

Olvassa és terjessze az „Alföld”-et

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

Az új művészi magyar filmsiker:

Az anyák orvosa (Semmelweis)

A nagy felfedező küzdelmes élete öröme és szenvedése

Főszereplők: Simor Erzsébet, Uray Gábor, Bilicsi, Somlay, Ligeti J. Arpád Margit stb.

LEGUJABB VILÁGHIRADO

Előadások kezdete: 5, 7 és 9.

A romlott hústól meghalt egy fiatal leány

Súlyos állapotban szállították be a klinikára a napokban Brück Ilona 18 éves debreceni leányt. Az orvosok megállapították, hogy a fiatal leány husmérgezészt kapott. Azonnal ápolás alá vették, de a leg gondosabb orvosi kezeléssel sem tudták megmenteni az

életnek, mert Brück Ilona vasárnap borzalmas kínok között meghalt a klinikán. A halálesetről jelentést tettek a rendőrség bünyügyi osztályán. A rendőrség most széleskörű nyomozást indított annak kiderítésére, hogy a szerencsétlen leány mitől kapott husmérgezészt.

Lezuhant a létra legfelső fokáról

Szalkai Imre 62 éves. Király Ferenc utca 10. szám alatti lakos tegnap fel akart menni a padlásra és mintegy három méter magasságból leesett. Az esés következtében Szalkai Imre súlyos sérülése-

ket szenvedett úgy, hogy a mentők kiszállították a klinikára. A szerencsétlenségről jelentést tettek a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás a szerencsétlenség körülményeinek tisztázására.

Pártközi konferenciát hív össze a képviselőház elnöke?

Gróf Teleki Pál miniszterelnök és a kormánynak csaknem valamennyi tagja a hétfő délelőttöt a felsőházban töltötték. Teleki gróf a folyosón hosszan beszélgetett a felsőház vezető tagjaival.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök a parlamentbeli dolgozószobájában fogadta hétfőn délelőtt a Budapesti tartózkodó Glaise Horstenaut, a német-magyar társaság elnökét.

Szinte ezzel egyidejűleg Clodius német rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, Németország kelet-európai gazdasági ügyeinek intézője Varga József iparügyi és kereskedelmi minisztert kereste fel. Hosszan tanácskoztak a két országot érdeklő és érintő gazdasági kérdésekről. Clodius hétfőn már el is utazott Budapestről, Belgrádba ment.

A miniszterelnök ma megjelent a belügyminisztériumban, ahol a közigazgatási tanfolyam ünnepélyes bezárásán vett részt. Előadást is tartott a közigazgatási tisztviselők külügyi tájékozottságának fejlesztéséről.

A felsőházban sok szó esett a képviselőház esetleges elnapolásáról. Egyre többen vannak olyanok, akik határozottan követelik a Ház üléseinek elnapolását, arra való tekintettel, hogy a legutóbbi interpellációs napon olyan kisiklások történtek, amelyek egyáltalán nem szolgálják a nemzet egyetemes érdekeit.

Szó van arról, hogy Tasnadi Nagy András, a képviselőház elnöke pártközi konferenciát hív össze és ezen a pártközi konferencián határozzák el, vajjon elnapolják-e a Házat, vagy sem.

Abban az esetben, ha a pártközi konferencia a képviselőház együtt tartása mellett döntene, úgy nyomban megszavazzák azt az indítványt, amely azt javasolja, hogy külügyi kérdésekről csak zárt ülésen, vagy a külügyi bizottság ülésén lehet beszélni. Politikai körökben óriási érdeklődéssel várják ennél a nagy horderejű kérdésnek eldőlését.

A Magyarországi Szlovák Keresztény Néppárt megalakult

Budapesten megalakult a Magyarországi Szlovák Keresztény Néppárt. Az új párt elnöke: Kalocsák Mihály, alelnökök Melisek Adolf volt Hlinka párti szenátor és Zsák Lajos verebélyi esperesplébános.

A párt a magyar haza iránti feltétlen hűség alapjára helyezkedik, a magyarországi szlovákok érdekeit és jogait kizárólag a ma-

gyar alkotmány és törvények alapján igyekezik érvényesíteni.

Altábornagyi kinevezések

A kormányzó 1940 május elsejével 1940 május elseji ranggal kinevezte altábornagyká a követ-

Nyomatványait

IZLÉSES ÉS KIFOGÁSTALAN MINŐSÉGBEN KÉSZITI AZ

„ALFÖLD” nyomdavállalat

DEBRECEN, PIAC-UTCA 41. SZÁM.

Tegyen egy próbarendelést.

kező tábornokokat: vitéz Dési Bajnóczy Józsefet, vitéz Silye Antalt, vitéz Szotyori Nagy Gyulát és vitéz Náday Istvánt, tábornokká a következő ezredeseket: vitéz Horváth Ferencet I, vitéz Csatóy Józsefet, Ölgay Károlyt, Dálnoki Veress Lajost, vitéz Dömötör Jánost, vitéz nemes Justy Emilt, vitéz Vásárhelyi Andort, vitéz nemes Máthé Kálmánt, vitéz Fáji Fáy Elemért és Schelken Lajost.

Ma délután temetik Magyar Imrét

A korán elhunyt világhírű cigányprímás a népzeneészek koronázatlan királya Magyar Imre temetése ma délután 4 órakor lesz a Kerepesi-uti temető halottasházából. Erre az alkalomra az ország minden részéből Budapestre sereglenek a cigányprímások és Magyar Imre tisztelői s megható bucsút vesznek a világhírű cigányprímástól. Magyar Imre pótolhatatlan veszteséget jelent a magyar zóta számára.

HASMŰTÉTEK utáni időszakokban a régóta bevált, tisztán természetes FERENC JÓZSEF keserűviz kütűnő hashajtó, amely a belek tartalmát biztosan felhígítja és azt csakhamar fájdalommentesen levezeti. Kérdezze meg orvosát!

A városi szennyvíztisztító telepen több ezer székér szennyvíztüledék trágya kerül értékesítésre. Ára a helyszínen székereként, szabadkodás mellett 2 (kettő) pengő. A trágya kiválóan alkalmas rétek, legelők és szőlők trágyázására, valamint szikfoltok javítására. Az eladást a helyszínen Miszti Lajos a szennyvíztelep felügyelője eszközli.

A P O L L O FILMSZÍNHÁZ

HANS ALBERS

páratlanul izgalmas filmje:

Canitoga hőse

Kalifornia aranylázának és forrongó életének története.

Legujabb Magyar Világhiradó.

Előadások kezdete: 5, 7 és 9.

